

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quæ poenæ imponantur pro Ordine simoniacè dato, & suscepto. punct.
24.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

Quæ poenæ impositæ sint ingredientibus simoniacè Religionem, vel sic ingressos recipientibus?

SUMMARIUM.

- 1 Omnes habentur in *extrauag. 1. de simon.*
- 2 Proponitur quadam obiectio, & si illi satis.
- 3 Non comprehenduntur poenæ Religiosum exigentem aliquid pro suo ingressu, quod intelligitur de ingressu consummato. Probabile est supradictam *extrauag.* non esse receptam.

1. **S**uperiori puncto diximus solum pro simonia commissa in ingressu Religionis, Ordinis, & beneficii susceptione poenas ipso iure esse impositas, videndum nunc est, quæ sint hæc poenæ. Et primò loquamur de ingredientibus Religionem, illisque recipientibus.

Poenæ igitur impositæ ob ingressum Religionis simoniacum habentur in *extrauag. 1. de simonia*: ibi enim in primis fertur excommunicatio aduersus singulares personas, quæ exiunt ab ingressu aliquid pro illius receptione in Religione. Vnde si ipse sponte det, vel det in sui sustentationem iam supra diximus non puniri hæc *extrauag.*, & maxime in monasteriis monialium, vbi consuetudo obtinuit exigendi dotem, & propinas ab ingredientibus. Secundo, fertur suspensio generaliter aduersus Capitulum, seu conuentum, si in hac simoniam consentirent. Ratione autem huius generalis suspensionis manet Capitulum suspensum ab officio Capitulari quoad administrationem, & iurisdictionem Ecclesiasticam, non quoad alia munera. Tertiò, simoniaci admissi præter excommunicationem seruatiam indigent dispensatione Episcopi, vt possint in eodem monasterio remanere, vt cauetur in *suprad. extrauag.* Quapropter tenentur ex illo monasterio exire, & in alio loco archidri remanere: ita habetur in *cap. quoniam de simonia*: ibi tam recipiens, quam recepta vitque simoniacè sine spe restitutionis de suo monasterio expellantur, & in locum actionis regulæ, &c. collocentur, & exceditur statutum ad omnes Religiosos, & in *cap. de regularibus, de simonia*, ait Pontifex: Respondemus, vt locum quem taliter adepti sunt omnino dimittant, & solitudines, & alia strictiora monasteria adeant. Hoc tamen intelligi debet postea quam conuicti, & condemnati sint: nam ante condemnationem non tenentur exire, vt notauit Vgolin. *tab. 1. cap. 16 §. 4. Lessius cap. 35. dub. 23. sine.* Suarez *cap. 57. num. 8.* Ratio est, quia non apparet textus clare obligans ad supradictam poenam, antequam à iudice imponatur. Nam efficacior est *extrauag. 1. de simonia*, quæ exigit dispensationem Episcopi ad mandatum, sed dici potest exigi dispensationem, si conuincatur, & condemnatur de crimine, vel exigi dispensationem, vt possit remanere in monasterio absque periculo illius poenæ, & condemnationis.

2. Sed obicit Nauarr. *com. 4. de Regularib. num. 25.* collatio beneficii facta simoniaco nulla est ipso iure. Ergo, Religiosus emittens simoniacè professionem, et sic professio valida fit, non acquirit ex illa ius ad Religiosam sustentationem & locum in choro, & in Capitulo cum voce actiua, & passiua: quia hæc omnia reputantur quasi quoddam Ecclesiasticum beneficium. Ergo tenetur illud monasterium dimittere ante condemnationem, siquidem in illo sustentari non potest.

Respondeo cum Suarez *cap. 57. num. 7. & 9.* Religiosi professionem secundum omnes doctores validam esse: sed quia ille Religiosus status media professione acquisitus, non est propriè beneficium Ecclesiasticum, sed largo modo, ea de causa non comprehenditur sub lege irritante collationes beneficiorum Ecclesiasticorum: quia lex poenalis non debet extendi. Et alioqui simoniacus occultus cogere in seipsum exequi poenam relegationis, & discessionis à suo monasterio nullo cogente, vel manens in illo non posset vt commodis, & iuribus professorum, quorum vitatio absque scandalo fieri non potest. Hæc igitur onera grauissima sunt, ac proinde imponi non debent absque expressis, & ineuitabilibus verbis legis, quæ in presenti non inueniuntur.

3. Circa supradicta notandum est cum Spar. *lib. 4. cap. 56. num. 7.* non comprehendit Religiosum exigentem à monasterio aliquid pro suo ingressu. Nam esto ibi interueniat simonia: non tamen punitur in *suprad. extrauag.* Secundo notandum est, probabile esse simoniam puniri in *suprad. extrauag.* esse solum quæ committitur ingressu Religionis consummato, hoc est in professione. Vnde si pro ingressu Religionis ad nouitium exigetur à te pecunia, esto ibi committeres simoniam, non incideres in supradictas poenas, neque Capitulum suspenderetur, si factum retractaret pecuniam non recipiendo, vel illam reddendo ante professionem. Tertiò, notat Lessius

Ferd. à Castro. Sum. Mor. Pars I. 11.

lib. 3. c. 35. n. 131. ex Nauarr. & Syluest. huiusmodi extrauag. non esse receptam sã tem quoad poenam excommunicationis.

Quæ poenæ imponantur pro ordine Simoniacè dato, & suscepto.

SUMMARIUM.

- 1 Poenæ est excommunicatio ordinantibus imposita.
- 2 Expenduntur alia poenæ ordinantibus imposita.
- 3 Expenduntur poenæ in ordinatos lata.
- 4 Quæ ratione hæc poenæ tolli possint?

1. **Q**ui simoniacè aliquem ordinat, aut ad ordinem sic conferendum mediator, seu præsentator existit, eo ipso est excommunicatus excommunicatione Pape reseruatã: habetur in *extrauag. 2. cum detestabile, de simonia*. Hoc tamen secundum probabilem sententiam non extenditur ad collationem primæ tonsuræ; quia non est verus ordo, & poenæ debent restringi: ita Less. *lib. 2. cap. 35. dub. 23.* Neque etiam extendi debet ad Notarium, & Ministrum, qui pro literis dimissoriis, aut testimonialibus aliquid exiget; neque etiam ad Episcopum, si post ordinem gratis collatum aliquid postea recipiat: nam esto ij omnes peccent, & simoniaci sint iuxta Trident. *sess. 21. c. 1. de reformat.* non tamen incidunt in hanc excommunicationem, neque in aliquam poenam ipso facto: quia illa verba Concilij Dantes, & accipientes ultra diuinam vitionem poenæ à iure inflictas ipso facto incurrant, debent referri tantum ad dantes, & accipientes ordines, non ad alias actiones in illo *cap. enumeratas*: quia solum pro dantibus, & recipientibus ordines simoniacè, aut illorum mediatoribus poenæ ipso iure latae sunt: & ita tradit Lessius *lib. 2. cap. 35. dub. 24. num. 133.* cum Nauarr. *cap. 23. num. 111.* & Suarez *lib. 4. cap. 56. num. 5.*

2. Secunda poenæ ordinantibus imposita, est suspensio ipso iure à collatione quorumcumque ordinum, quæ adeo ipsius tonsuræ, & ab executione omnium munerum Pontificalium: ita habetur in quadam Bulla Sixti V. contra male promotos, quæ incipit *Santum, & salutare*, quam Bullam, etiam Clemens VII anno 1595. reuocauerit, & ad ius commune reduxerit, non tamen quod poenas simoniacorum, imò potius ibi dixit se velle in suo robore persistere eas omnes, quæ sunt latae contra simoniacè ordinantes, & ordinatos. Tertia poenæ ipso iure imposita ordinanti simoniacè est interdictum ab ingressu Ecclesiæ: habetur in *supradicto motu Sixti V.* Quarta est suspensio à regimine, & administratione suæ Ecclesiæ, & perceptione fructuum omnium suorum beneficiorum, si interdictum ab ingressu Ecclesiæ, & suspensionem à Pontificalia munera violauerit.

Circa supradicta aduerto in supradictis Bullis, & decretis nullam aliam poenam ipso iure latam esse aduersus mediatores, seu præsentatores ad simoniacam ordinationem præter excommunicationem. Solum suspensio per triennium ab executione suorum ordinum illis videtur imposita in *cap. penult. de simon.* vt docet Greg. Lopez *leg. 16. tit. 17. p. 1.* Suarez, *c. 56. n. 15. sine.* & *num. 13.* quam tamen suspensionem non incurrant, quousque ordinatio de facto fiat, vt ipsemet Suarez notauit *num. 23. sine.* verum Lessius *dub. 24. num. 134 §. tertio.* videtur attentio iure antiquo nullam esse pro ordinante, & consequenter neque modo pro mediatore latam suspensionem: quia casus *illius cap. penult. de simonia*, videtur sibi esse specialis, neque continere decretum in futurum, & consequenter ad alios casus extendi non debere, & sustineri potest.

Poenæ verò latae in ordinato simoniacè sunt, Prima excommunicatio ipso facto. Habetur in *supradict. extrauag.* Secunda suspensio ab executione suorum ordinum: ita in *supradict. extrauag.* non solum eius quem sic suscepit, sed etiam omnium quos habet: illa enim particula *suorum ordinum* hoc indicare videtur: & ita tenet communis sententia: Greg. Lopez. *tit. 17. p. 1. verb. vedado por derecho.* Man. Rodrig. *2. r. sum. c. 56. n. 6. vers. el octauo.* Lessius *dub. 24. num. 135.* & Suarez. *t. 5. de censur. disp. 31. sect. 4. num. 21.* quæuis probabiliter non careat, vt tenent supradicti doctores solum extendi suspensionem ad ordinem simoniacè susceptum, non ad alios ritè susceptos, quia licet Pontifex loquatur in numero plurali, dicens: sint ab executione suorum ordinum suspensi, illa locutio pluralis correspondet plurali locutioni præcedenti, loquebatur enim de omnibus, qui ordinati sunt simonia, & de illis statuit, vt sint à suorum ordinum executione suspensi, hoc est quilibet à suo ordine simoniacè suscepto, & omnes simul à suis ordinibus sic simoniacè susceptis. Præterea in Bulla Pij V. edita cõtra male ordinatos, quæ incipit, *cum primum, & est 5. in Bullario*: sic statuit: Quicumque detestabile vitium simoniacæ prauitatis conuictus fuerit commississe in consequendis ordinibus;

eo ipso ab illorum executione per decennium sine spe dispensationis, sit suspensus, & per annum caeteribus mancipetur & in Bulla Sixti dicitur clericos post hac male promotos, ab executione, ministerio, & exercitio ordinum susceptorum, & ab omni spe, & facultate ascendendi ad alios superiores perpetuo suspensos declaramus. Per has autem constitutiones, ut bene aduertit Suarez lib. 4. c. 56. n. 10. non augetur ipso iure pena suspensionis ultra id quod ex iure communi habetur, sed exaggeratur difficultas obtinendi dispensationem, precipue ad ascendendos ad superiores ordines maxime subsecuta conuictione, & condemnatione. Deinde aliqui extendunt hanc suspensionem in ordine, & procedat etiam si simonia commissa fuerit ignorante ordinato: ita Felin. cap. per riuos, de simonia, num. 3. & dicit esse communem: idem tenet Syluest. verbo suspensio num. 7. Sed contrarium est probabilius, ut tenet Nauarr. cap. 25. q. 68. referens Bellarmin. & Cardin. Lessius lib. 2. cap. 35. dub. 24. num. 136. Eman Sa verbo simonia, n. 12. & 13. Ratio est, quia non est iure expressum, neque æquum videbatur exprimi, siquidem absque eius culpa contigit: cum enim priuari debeat vsu ordinis, cum illum valide, & licite receperit: imò addunt supradicti doctores, te non fore excommunicatum, aut suspensum, etiam si postea amico tribuas premium, quod pro tua ordinatione dedisti, facis enim ne tua causa damnosa patiarur. Et hic modus dicendi videtur satis probari, in cap. de simoniae, de simonia: ibi utpote ipsi ignorantibus simoniaci ordinentur, possunt (quia simoniaci non sunt) in suis ordinibus remanere: & quamuis Glossa addat ex dispensatione, immerito addit, cum nullo textu expressè probentur necessariam esse dispensationem, neque incurrit suspensionem: nam cap. presertim 1. q. 4. quod est ad hanc rem efficacius solum probat post denunciationem etiam, & illius infamiam requiri dispensationem: in cap. vero de Regularib. de simonia, non imponitur priuatio aliqua ipso iure, & precipue hoc caput, neque alia quæ adducit Glossa supra loquuntur de ordinatione, ac proinde non sunt ad rem, cum penæ ex vno casu ad alium extendendæ non sint.

4. Tandem in supradicta Bulla Sixti v. absolutio harum censurarum, & inhabilitatum Pontifici reseruatur, simulque reuocantur concessiones, & facultates Religiosis concessæ Episcopis in Trident. in sess. 24. cap. 6. de reform. Existimo tamen hac in parte non esse hanc Bullam receptam, imò Lessius dub. 24. num. 134. in fine: ait hanc Bullam plerisque locis ignorari, ac proinde non esse vsu receptam. Idem indicat Sa verbo simonia, num. 12. quatenus ait: simoniaci oculi suspensio tollitur per penitentiam, & manifesti per Episcopum post penitentiam.

P V N C T V M XXV.

De penis impositis dantibus, & recipientibus simoniacè beneficium.

S V M M A R I V M.

- 1 Quorum beneficiorum datores, & receptores ha pena afficiantur.
- 2 Prima pena est excommunicatio.
- 3 Secunda pena est annullatio collationis beneficiorum.
- 4 Simonia commissa in beneficio non priuat ipso iure beneficium vite obtentis.
- 5 Fructus beneficiorum ante simoniam obtentorum non debent restitui.
- 6 Electus, vel presentatus committens simoniam in confirmatione obtinenda, non annullatur eius presentatio.
- 7 Simonia ad alia beneficia obtinenda inhabilem reddit simoniacum.
- 8 Quid dicendum de penis simoniae confidentialis? Expenduntur supradicta pena.

1. POnendum in primis est iura punientia receptiones, & collationes, aut nominationes ad beneficia Ecclesiastica, & officia loqui de officiis, & beneficiis Ecclesiasticis proprie: quia penæ stringendæ sunt, & non extendendæ. Vnde pensio, & Vicaria ad nutum amobilis siue sit parochi, siue Episcopi quia proprie beneficia non sunt, non comprehenduntur sub penis impositis recipientibus, vel dantibus simoniacè beneficium: & tradit expresse Nauarr. cap. 23. num. 111. & Vgolin. tab. 4. cap. 5. Suarez cap. 58. num. 45. Lessius cap. 35. dub. 25. num. 137. Nomine autem officij Ecclesiastici in decretis punientibus simoniam in iis commissam, intelligitur idem quod beneficium, ut tradunt supradicti doctores. Neque obstat obtinentem Abbatiam, Prioratum, & Prouincialatum, Receptorum simoniacè penis impositis in extrauag. 2. de simonia: tum quia de iis expressè mentionem fecit supradictum decretum. Tum etiam quia in opinione Nauarr. quasi

quædam beneficia dicuntur. Quocirca officium Inquisitorij, Legati, delegati, Vicarij, & similibus absque aliqua pena permutari, vendi, & emi possunt, tamen non absque peccato.

2. Prima pena conferenti, vel procuranti alteri beneficium vel officium Ecclesiasticum media electione, presentatione, postulacione, institutione, confirmatione, commendatione (si interueniat simonia) est excommunicatio ipso facto, habetur in extrauag. cum detestabile, de simonia: & in supradicto motu Pij V. similiter etiam excommunicantur mediatores, ut parentes, amici, & omnes illi, qui suam operam interponunt, ut beneficium simoniacè obtineatur. Deinde recipiens beneficium, vel officium Ecclesiasticum etiam est ipso facto excommunicatus, ut ex suprad. extrauag. & motu Pij V. constat & docent omnes.

3. Secunda pena imposita in suprad. extrauag. est irritatio, & annullatio prouisionis, & collationis. Vnde nullum ius per talem prouisionem acquiritur, & sic recipiens beneficium, non facit fructus suos, sed dab periculo anime restituerit. Quod verum est, etiam si simonia commissa sit ab alio tertio, si tu sciuit, & non contradixisti. Habetur, cap. nobis fuit 27. de simonia, iuncta Glossa, & cap. sicut tuis 33. eodem tit. & tradit Couarru. Reg. peccatum, p. 2. §. 7. num. 7. Lessius lib. 2. cap. 35. dub. 25. num. 137. Suarez lib. 4. cap. 57. n. 28. At si sciuit, & contradixisti, valida est collatio beneficij tibi facta, ut habetur cap. sicut tuis, de simonia. Hac tamen contradictio nihil prodest, si ea non oblatante ante collationem licita pecunia datam esse, & nihilominus acceptes beneficium: quia absolute recipis beneficium simoniacè datum, neque contradicis. Vnde etsi non incidas in excommunicationem, quia non es causa simoniaci contractus, efficietis tamen inhabilis ad beneficium, ut patet ex cap. penult. de electione, & notat Lessius cum alijs lib. 2. cap. 25. dub. 15. num. 143. §. secundus est, Suarez lib. 4. cap. 59. n. 29. Quod si te ignorante, neque contradicente, quia nullam suspicionem habuisti ad contradicendum simonia commissa sit ab aliquo tertio tunc subdistinguedum est, si in ordinum tui simonia commissa est non tenetis beneficium resignatum: quia valide tibi collatum fuit: colligitur ex cap. nobis fuit, & cap. sicut tuis literis, de simonia. Secus si amicus pecuniam te ignorante dedisset, tenetis simul ac scieris, beneficium, ac fructus illis dimittite, ut ex supradictis capitulis constat, & tradunt doctores supra relati. Adde te factum fuisse inhabilem ad tale beneficium retinendum cap. nobis, fuit de simonia, & cap. penult. de Electione, ubi dicitur Episcopum non posse dispensare in prælatura, quæ per simoniam tibi collata fuit, etiam te ignorante; secus vero si sit beneficium simplex: sequitur ergo te redditum esse inhabilem ob culpam committentis simoniam.

Notanda tamen est differentia inter hunc ignorantem, & alium qui scienter beneficium simoniacè recepit. Nam scienti non prodest regula de triennali possessore, sicut neque intus, ut bene Gomez reg. de trienn. possess. quæst. 12. & secundum probabiliorum sententiam hoc extenditur ad simoniam conuentionalem completa ex parte rei spiritualis. At ignorantis per triennium cum illa ignorantia possederit beneficium fuit supradicta regula, & neque ei potest his intentari, quia bona fide, & colorato titulo possedit: ita Gomez supra, & Vgolin. tab. 4. cap. 6. §. 9. & Suarez lib. 4. c. 57. num. 9. Lessius c. 35. dub. 25. num. 140. §. quarto. Insuper aduerto, electionem esse validam, si commissa fuit simonia cum aliquo ex electoribus, si tamen alij qui non delinquant sufficientes sint ita: Abbas in cap. cum super. de offic. delegat. n. 13. Suarez §. 1. in 3. part. disp. 14. sect. 2. Nicol. Garcia 5. part. de benefic. cap. 5. num. 74. Man. Rodrig. 2. 2. sum. cap. 59. num. 6. conclus. 5.

4. Sed dubium est, an simonia commissa in beneficio te priuet ipso iure beneficij vite obtentis?

Respondeo ipso iure te non priuari beneficij vite obtentis: ita expresse Nauarr. cons. 92. de simonia, Vgolin. tab. 4. c. 6. §. 6. num. 3. Suarez lib. 4. cap. 58. num. 6. Man. Rodrig. 2. 2. sum. cap. 56. vers. il nouo. Ratio est; quia respectu beneficij acquirendi est lex prohibens, & annullans actum: respectu vero beneficiorum est lex penalis quæ non obligat vsque ad condemnationem, ut probat Castro de lege panali, lib. 2. c. 19. Couarru. in cap. omnes num. 9. de Testamentis, & in 4. decret. 1. part. cap. 6. §. 8. num. 10. Nauarr. cap. 13. num. 10. Præterea quia nullibi est expressa talis pena, scilicet priuatio ipso iure beneficiorum vite obtentorum cum eo rigore: nam licet in cap. inquisitionis, de accusationibus dicatur obtinentem beneficium simoniacè esse impedimentum à reiteratione beneficij, etiam post peractam penitentiam, intelligendum est à reiteratione eiusdem beneficij, sed reiteratione condemnatoria, siquidem iuscunq; beneficij secuta sententia condemnatoria, qui beneficij non priuatur ipso iure ante sententiam, sed venit priuatus, ut colligitur ex cap. clericus, de clerici, & vel monachi, ubi honore priuatur, & docet Nauarr. c. 8. de simon. n. 5. fine.

5. Ex iis inferto primò fructus beneficiorum ante simoniam

DE
CASTRO
PALACIO
TOM.